

1777
0408.

THESES
DE SYNDICIS

1798 4

20

AD

LITEM AGENDAM CONSTITVTIS

QVAS

PRAESIDE

D. ERNST GOTTFR. CHRISTIANO

KLÛGEL.

IVR. SAX. P. P. IVDICII PROVINCIALIS IN LVSATIAE

INFERIORIS MARCHIONATV ET FACVLTATIS IVRIDICAE

WITTENE. ASSESSORE

DIE XXXI. AVGVSTI A. O. R. MDCCLXXVIII

H. L. Q. C.

PVBLICA DISPVATIONE

DEFENDET

IOANNES CHRISTOPH SCHLOTT

ALTENDAMBACO - SCHLEVSINGENSIS.

WITTENBERGAE

LITTERIS CAROLI CHRISTIANI DÛRRII

ACAD. A TYPIS.

THE
OF

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

Nisi conuocatio omnium vniuersitatis membrorum, ad id consulto facta, vt syndicum litis causa eligant, demonstrari possit liquido, syndici constitutio defectu laborat.

Saepe de illa re quaestio occurrit. Membra vniuersitatis vltro compa-
ruerunt, v. c. coram iudice vel notario, vt syndicum eligerent, et syndi-
cus deinde electus postea vniuersitatem defendit. Videtur is, qui vltro, nec
vocatus ad certum negotium, illud tamen agit, perinde hoc recte fe-
cisse, ac is, qui idem praevia fecit vocatione. Attamen de electione
syndici id affirmari nequit. Equidem ex iure Electorali Saxonico res
ea dubio caret, sec. *O. P. R. tit. VII. §. 6.* verbis: vermittelst eines
richtigen Syndicats, woraus sogleich zu ersehen, daß hierzu die sämtli-
chen Interessenten gebührend erfordert. Sed ius commune idem non
minus postulat, saltem ex vsu fori, qui introductus similitudine eius,
quod *cap. 28. X. de elect.* decretum est. Nam Carpzovius quoque do-
cet, prouocans ad complures alios antiquiores, in *Process. tit. V. art.*
IV. n. 35. formam iuris seruandam esse hanc, vt jus eligendi habentes
in loco aliquo publico conueniant, ad hoc vocati. Hanc membro-
rum conuocationem necessariam agnoscunt etiam Bergerus in *Oec. Iur.*
L. IV. tit. X. th. II. n. 1. verbis: cautela est, vt eiusmodi conuocatio
singulis ex vniuersitate insinuetur, Riuius in *enunc. iur. ad tit. VII. en.*
30. et alii. Non igitur sufficit, vt non vocati vltro adsint. Videtur
enim opus esse, vt praeparati conueniant, deinde nec, qui vltro ve-
niunt, eos hoc venisse consilio, vt syndicum eligerent, certo demon-
strari potest, nec exilimandum, supplere praesumptionem intentionis
defectum.

II.

Verbis vocandi sunt, qui syndicum eligant, non signo, nisi hoc ad vnicam syndici electionem pertineat.

In eo loco, quem modo laudauimus, Carpzouius post verba: ad hoc vocati, addidit haec: vel per campanam vel per aliud signum. In aliis causis si vniuersitas conuocanda est, nullum est dubium, quin singulorum conuocatio per campanam vel aliud signum, pro more huius vel illius loci, recte se habeat, si omnes sciant, id signum hoc, vt conueniant, sibi velle. Nam aliis in causis, vt certa vniuersitatis pars conueniat, opus non est, sed de publicis rebus deliberant (nisi certi mores aliud postulent) membra, quae adsunt, etsi paucissima. Aliter autem iudicandum est, si eligendus sit syndicus. Hac enim in causa necesse est, vt duae adsint partes tertiae, aut amplius quam duae sec. *L. 3. D. quod cuiuscunque vniuers. nom. O. P. S. R. tit. et §. all. Berger. in Oec. Iur. l. c. Leyler. in medit. ad Pand. Spec. LIV. med. 7.* Qui autem generaliori signo vocatur, nescientes, quid in conuentu sit agendum, adeoque longe alia potius quam syndici constitutionem tractari credentes, cum huiusmodi electio ad negotia frequenter obuia non pertineat, nulli dubitabunt, factam per signum conuocationem negligere. Accedit, vt quilibet ex vniuersitate deliberare debeat de syndico eligendo prius, quam accedat ad conuentum, cuius occasio auferitur, si signum conuocationis nimis generale sit. Solent multis in pagis rustici conuocari malleo ligneo hunc ferme in modum: scultetus malleum vicino tradit proximo, aut tradendum curat, proximusque deinceps alteri, et sic porro, donec malleus per orbem traditus a postremo, sculteti ex altero latere vicino, ipsi reddatur sculteto, vnde haec istis hominibus solennis formula: *der Hammer ist herumgegangen, idem significat, ac vniuersitatem esse conuocatam, et in delictis, ex illorum moribus, refertur, si quis malleum retineat nec vicino tradat, quod his verbis esserunt: wer den Hammer liegen lässt, das giebt Buße, quo etiam pertinet, si quis eum non ad proximum, sed remotiorem pertrulerit vicinum.* Hac autem mallei traditione non ad syndici tantum electionem, sed ad alia quaeuis etiam communia negotia vocantur, quibus comparandi in his conuentibus ius est. Quapropter hunc modum conuocandi vniuersitatem ad syndici electionem sufficere, non censendum

2

dum est; praesertim in Saxonía per verba O. P. R. iam laudata, hircu gebührend erfordert. Idem de campana et alio quouis signo, multis negotiis communi, iudicandum erit. Etenim haec addenda omnino est limitatio, conuocationem signo factam legitimam esse, si signum quoddam peculiare sit, soli syndici electioni destinatum, et omnibus ex vniuersitate satis notum, v. g. si campana certis quibusdam pulsibus quatiatur, aut, quae vniuersitati huic inferuiat electioni, adsit, item si malleus peculiaris, certa quadam forma elaboratus, aut aliis modis distinctus, ad vniuersitatis membra mittatur.

III.

A tribunis ciuitatis, vel aliis, qui eam administrant, solis constitutus syndicus, si regulam sequare, pro ciuitate recte non agit.

Obseruauí, nonnullarum ciuitatum tribunos aut alios administratores, Wierthelsmeister, Ausschuß, constituere syndicum, qui litem pro ciuitate suscipiat. Prouocant ad mores nonnunquam suos, pro quibus hoc antiquitus receptum sit. Tali igitur constitutioni fauere videtur *L. 3. D. quod cui. vniu. nom.* verbis: nisi ei, cui lex permittit. Sed sunt etiam multi, qui, hoc recte fieri, in genere affirmant, iuris interpretes, ac proinde discrimen inter mediatam faciant et immediatam syndici electionem. Huc pertinent Berger. in *Oec. Iur. loc. cit.* Stryek in *usu moderno Pandect. L. III. tit. IV. §. 8.* qui cum Carpzouio in *prot. tit. V. art. IV. n. 27.* id ius ad senatum vrbs quoque extendit, et Schilter in *Praxi iur. Rom. exerc. X. corollar. 3.* (contradicente Carpzouio *loc. cit. n. 33.*) ad tribunos rusticorum, variis nominibus, Schützen, Schöppen, Baummeister, Heimbürgen, Gemeindeverfseher &c. insignitos. Verum hanc opinionem in vniuersum vix posse defendi, facile est ad demonstrandum. Constitutus enim in hunc modum syndicus vere substitutus est, in quo id exploratum esse debet, vt potestate substituendi polluerint illi, a quibus facultatem accepit agendi, praesertim cum facultas substituendi in generali mandato non comprehendatur. Quam ob causam necesse erit, vt probet, iis, a quibus creatus est, ius esse syndicum constituendi. Hoc ipse Carpzouius *loc. cit. n. 43. 46.* et cum eo Bergerus

gerus animaduuerunt, quorum hic scribit *loc. citato*: cautela, ut eiusmodi commissariorum instructio peruestigetur, vtrum illi inserta sit constitutio syndicatus. Hoc itaque probato, ad litem perorandam syndicus quidem admittendus erit, sed rectius substitutus vel actor nominandus, cum ipsi potius tribuni syndicorum munere fungantur, qui, constituto actore, hoc ipso ciuitatis agunt nomine. Nam hoc etiam existimo esse necessarium, et cum negotii conuenire natura, ut ipsi tribuni, qui pares sint constituendo syndico, quem agere ciuitatis nomine oportet in iudicio, eodem creentur modo, quo syndicus a tota vniuersitate electus, singulis scilicet ad eam adscriptis rite vocatis, et obseruatis obseruandis reliquis. Quodsi enim syndicus, qui nomine vniuersitatis negotia gerit in foro, non nisi istis solennibus adhibitis, hoc minus obire potest, qui posset alius, nisi fuerit eodem ritu creatus, syndicum nomine ciuitatis eligere.

IV.

Electus hoc modo a tribunis ex more ciuitatis ad litem syndicus facultate id peragendi, ad quod speciale mandatum requiritur, non gaudet, nisi haec potestas ipsis data sit tribunibus.

Hoc probatur ex *L. 54. et L. 175. §. un. D. de R. I.*

V.

Potest membrum vniuersitatis alteri mandare, ut suo nomine syndicum eligat, aut, quemcunque velit, aut, quem mandans ei nominat.

Brunnemannus in *Comment. ad Pand. ad L. 3. D. quod cui. vniu. nom.* scribit, non sufficit, singulos separatim consentire, sed necesse est, eos congregari. Quamquam autem non legitime electus videtur, si diuersis temporibus consentiant, quibus ius suffragii est, (quamuis ne hoc quidem indubitatum sit, et, ratam posse haberi electionem ab iis, qui praesentes non fuerunt, quam plurimi tradant, ut Berger. in *Oec. Iur. loc. all.*) mandare tamen electionem alii, legibus non prohibetur quorsum

quorum referendum *cap. 42. X. de election.* quia saepius, eligentium vnus duplicem sustinere debeat personam, v. c. propriam, et tutoris. Debet autem secundum dict. *cap. 42. §. 1. de elect.* collegae mandari electio, quod quidem hodie non solet ab omnibus, qui collegium aut vniuersitatem constituunt, obseruari.

VI.

Pluribus syndicis ad causam agendam constitutis, vnus eorum negotia in iudicio solus minus recte suscipit, nisi coniunctim et separatim, quod nobis dicitur, *sammt und sonders*, constituti sint.

Schilterus in *praxi iur. Rom. exerc. X. th. 51.* hanc clausulam praesumi et tacite adiectam intelligi existimat. Ratio tamen, quae illum ad hanc amplectendam permouit sententiam, syndicos multis variisque occupatos esse negotiis, et propterea non semper omnes simul in iudicio posse comparere, non ad omnes, sed ad ordinarios syndicos, qui ad vniuersa negotia vniuersitatis, iudicialia et non iudicialia, constituti sunt, pertinet, de quibus solis in ista et reliquis thesibus intelligendum esse Schilterum, ex ea, credo, patet muneris descriptione, quam exhibuit thesi §6. At enim vero, ne tunc quidem in negotiis pro vniuersitate in iudicio gestis, nisi lex diserte hoc velit, quemadmodum in Saxonia *O. P. S. R. tit. VII. §. 3.* tuto ista clausula subintelligetur, cum procuratores plures constituti sigillatim agere nequeant, *cap. 6. de procur.* in 6. et syndicus vniuersitatis procurator sit. *L. 18. §. 13. D. de muner.*

VII.

Ex syndici, cui potestas transigendi data est, transactione obligatur vniuersitas eatenus, vt, si tempus restitutionis in integrum finitum sit, de laesione duntaxat cum syndico agere possit.

Vniuersitas quaedam transactionem syndici, quod damnosa esset, inuvalidam habens, syndicum vtiliter tantum negotia gerere posse, contendebat. Sane *L. 1. §. 2. D. quod cuiusc. vniu. nom. indefensa* censetur

tur vniuersitas, cuius syndicus ad agendum est inhabilis, quod verbum: inhabilis, Brunnemannus in commentario ad eam legem sic explicat: paria sunt. plane non fieri, vel ita non fieri vt fieri debuit, et per *L. 49. D. de procurator. ignorantis domini* (multo magis volentis) conditio per procuratorem fieri non debet deterior. Ad hoc accedit *Leyseri*, quae merito magna est, auctoritas, in *medit. ad Pand. Spec. LIV. med. 11.* Argumentum etiam a mutuo duci potest, cuius versionem in vtilitatem vniuersitatis probare tenetur creditor *L. 27. D. de reb. cred.* Haec tamen omnia frustra obuertuntur transactioni, cum transactio fiat de re dubia, *L. 1. D. de transact.* et, quamuis sub generali mandato transactionis potestas non subintelligatur, *L. 60. D. de procurat.* si tamen syndico transigendi potestas definite concessa sit, pro ignorante dominus litis haberi nequeat, nec donasse, qui transigit, videatur. *d. L. 1. de transact.*

VIII.

Quamquam iudex syndico neget ius transigendi, si tamen haec potestas ei vere data sit, ex errore iudicis eius transactio non fit vitiosa.

Eadem in causa, quae mihi, hanc proximam thesin proponendi, anam praebuit, in scriptura siue regiftratura, quae in memoriam transactionis confecta erat, ex iudicis sententia additum fuit, deficiente in constitutione syndicorum, qui transegerant, clausula transigendi, complemdam esse transactionem ratihabitione vniuersitatis. Huius iussus memores singuli quidam, non tamen omnes, ratum habebant, quod gestum erat. Quapropter, exceptione ex hac publica scriptura et ratihabitionis vitio elicit, vniuersitas deinde impedire effectum studebat transactionis. Sed clausula, quae abesse credebatur, distincte adiecta erat syndicatus instrumento. Reiecta igitur est exceptio, cum iudicis error causam agentibus nocere nequeat. *L. 15. D. de iurisd. L. 5. D. de iur. et facti ignor.*

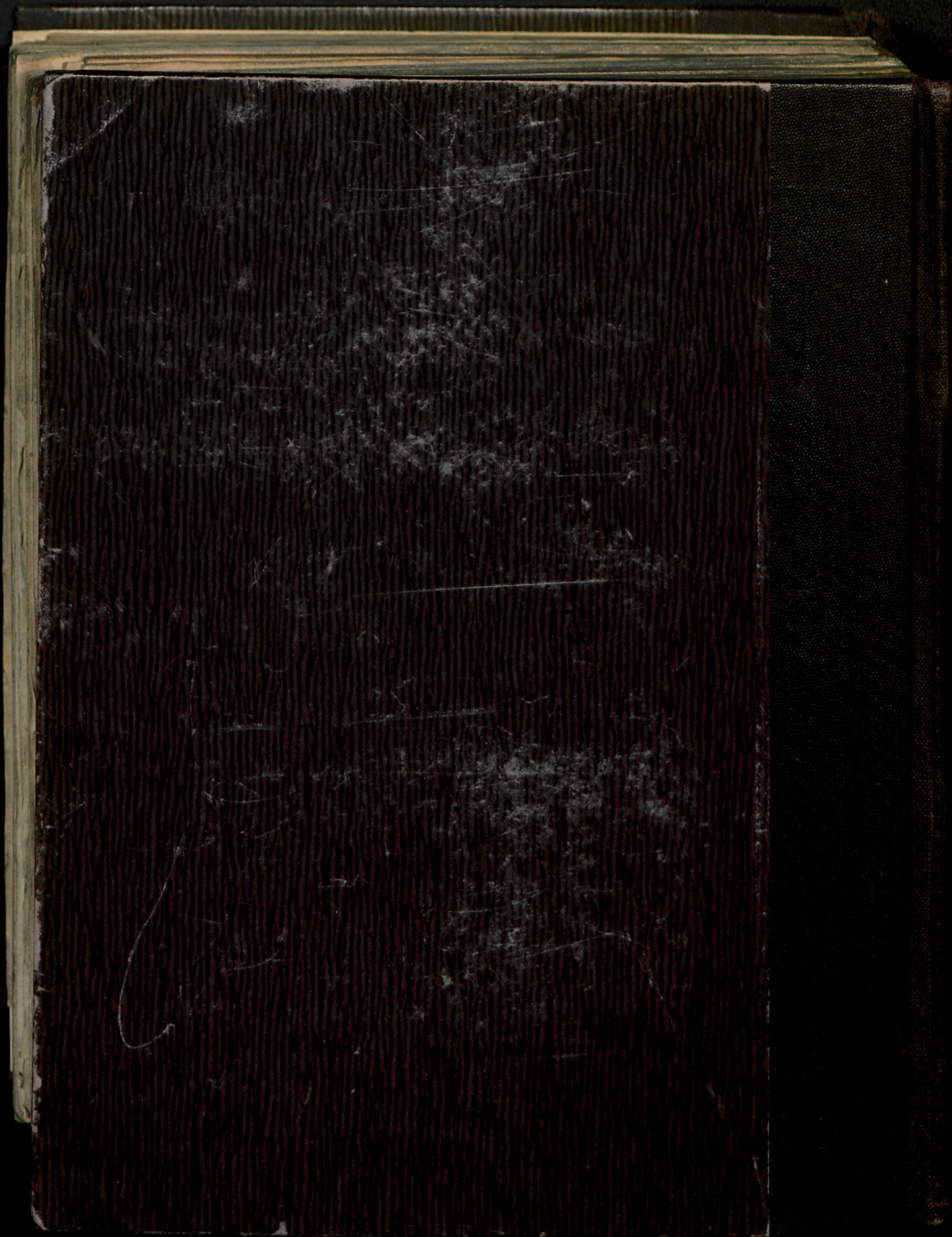

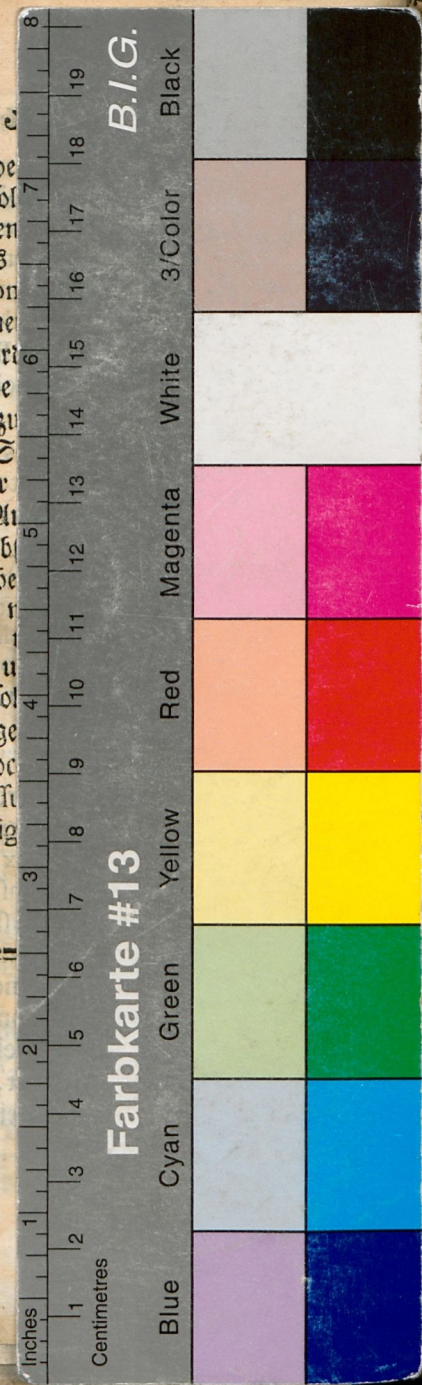
ULB Halle 3
002 265 427

(f) Sb.

1798 4 20

THESES
DE SYNDICIS

AD
LITEM AGENDAM CONSTITVTIS

QV AS
P R A E S I D E
D. ERNST GOTTFR. CHRISTIANO
K L V G E L

IVR. SAX. P. P. IVDICII PROVINCIALIS IN LVSATIAE
INFERIORIS MARCHIONATV ET FACVLTATIS IVRIDICAE
WITTENB. ASSESSORE

DIE XXXI. AVGVSTI A. O. R. MDCCLXXVIII

H. L. Q. C.

PVBLICA DISPVTATIONE

DEFENDET

IOANNES CHRISTOPH SCHLOTT

ALTENDAMBACO - SCHLEVSINGENSIS.

WITTENBERGAE

LITTERIS CAROLI CHRISTIANI DÜRRII
ACAD. A TYPIS.